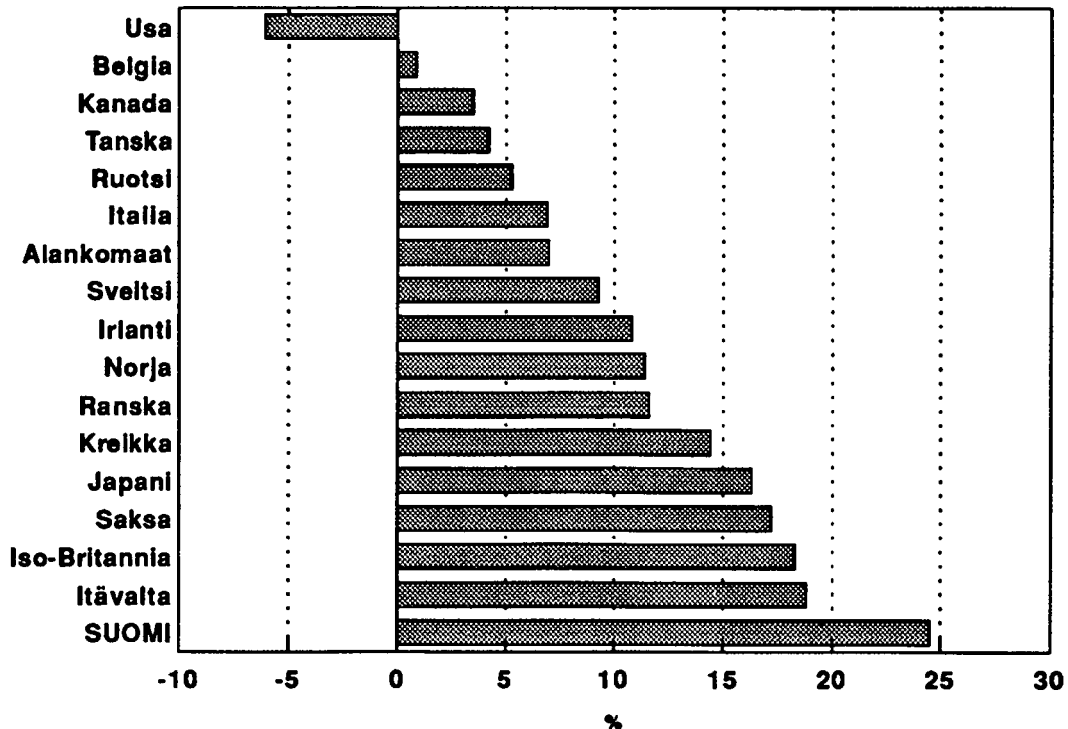

Hinta- ja palkkatiedote

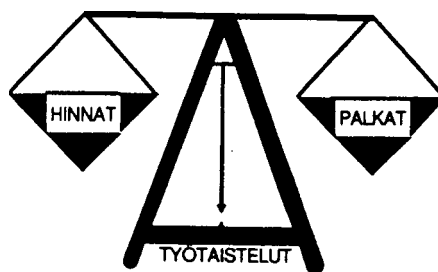
1992:5

12.11.1992

Ansioiden reaaliset muutokset 1980-1990 teollisuustyöntekijät

Hinta- ja palkkatiedote 1992:5

Suomessa teollisuustyöntekijöiden tuntiansiot nousivat vuosina 1980-1990 selvästi enemmän kuin muissa maissa. 3

Palkat 7

Palkansaajien kuukausikeskiansioita 1989-II/1992 7

Teknisen palvelun henkilöstön palkkaus 8

Rakennusalan tuntiansiot laskivat edelleen 11

Täysperävaunukuljettajan tuntiansio 47,60 mk. 12

Tuntiansio kuntasektorilla toukokuussa 46,56 mk 12

Tuntiansio valtiolla toukokuussa 48,67 mk. 12

Maataloustyöntekijän säännöllisen työajan tuntiansio 36,70 mk. 13

Päiväänsio metsätaimitarhatöissä naisilla 406,75 ja miehillä 386,29 mk. 13

Työtaisteluja vähän tämän vuoden toisella neljänneksellä 14

Hinnat 16

Vuokrat uusissa vuokrasopimuksissa elokuussa 1992 16

Markan kelluminen on lähentänyt Suomen hintatasoa Keski-Eurooppaan 17

Indeksitaulukko 19

Hinta- ja palkkatiedote on Tilastokeskuksen uusi tilastojulkaisu, joka ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Siihen kootaan ajankohtaista tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Julkaisun tilaukset:

Puhelin (90) 1734 2011
Telefax (90) 1734 2474

Tämän vuoden aikaisempien numeroiden teemoina ovat olleet mm.:

- * Kansainvälinen hintavertailu
- * 80-luvun palkkojen reaali kasvusta pysähdystä kohti
- * Kuntasektorin työvoimakustannukset 1990
- * Devalvaation vaikutus tuonti- ja vientihintoihin.

Suomessa teollisuustyöntekijöiden tuntiansiot nousivat vuosina 1980 - 1990 reaalisesti selvästi enemmän kuin muissa maissa

Palkkojen vertailu maan sisällä eri toimialojen, sektoreiden ja ammattiryhmien välillä on usein vaikeaa mutta vielä vaikeampaa se on eri maiden välillä. Keskimääräisten ansiotietojen vertailtavuuteen vaikuttavat monet tekijät; mm. tuotantotoiminnan, työvoiman ja työmarkkinoiden rakenteelliset erot sekä palkkausjärjestelmien maittaiset poikkeavuudet. Näiden lisäksi palkkatilastojen ansiokäsitteiden, työaikojen, luokitusten ja tuotantotapojen erilaisuus vaikeuttaa vertailtavuutta. Tämän vuoksi eri maiden ansiotasoa ja sen muutoksia kuvaavien tilastotietojen tulkinta tulee tehdä varovaisesti.

Tähän julkaisuun on kerätty tietoja ansiotasosta ja kehityksestä Eurostatin harmonisoidusta palkkatilastosta, Pohjoismaisista palkkatilastoista ja Ruotsin työnantajajärjestön (SAF) kokoamasta julkaisusta. Ansiotiedot ovat vuodelta 1990, EY-maiden tiedot lokakuulta, USA:n, Sveitsin ja Japanin koko vuodelta ja Suomen, Ruotsin ja Norjan tiedot pääasiassa elokuulta tai 4. neljännekseltä.

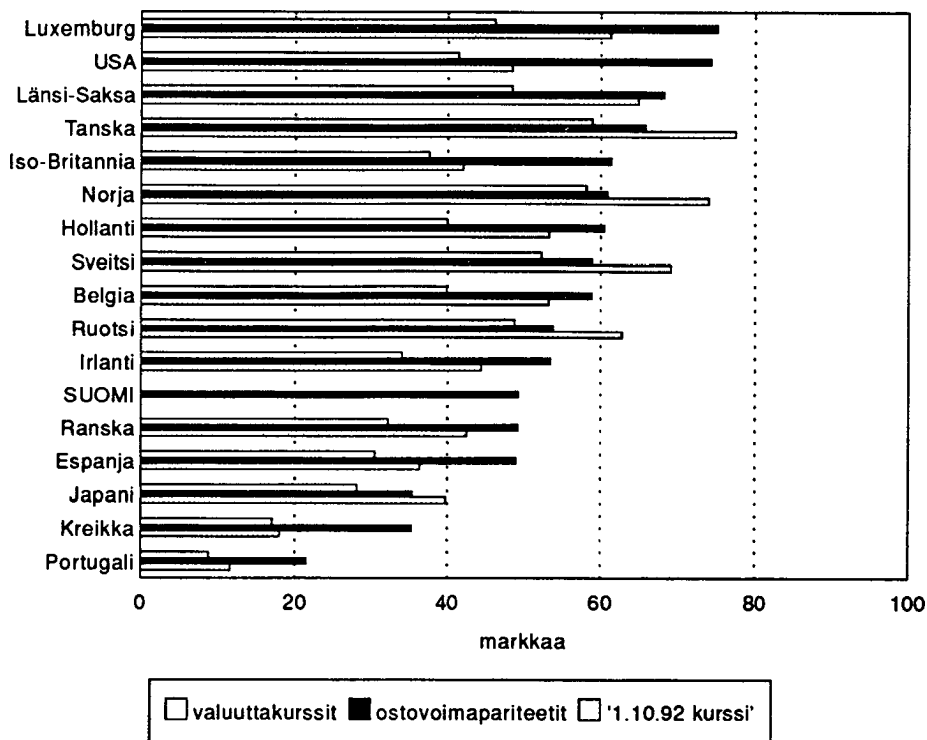
Maiden omissa valuutoissa olevat ansiotiedot on muunnettu Suomen markkoiksi sekä valuuttakursseilla että ostovoimapariteetein (kansantalouden tilinpidon yksityisen kulutuksen käsitteellä).

Ostovoimapariteetein muunnetut ansiotiedot kuvaavat ostovoimaa ennen tulonsiirtoja, kun maittaiset hintaerot on eliminoitu. Tulonsiirtojen vaikutusta ostovoimaeroihin on selvitetty tämän artikkelin lopussa.

Vuonna 1990 valuuttakurssein muunnettuja palkkoja tarkasteltaessa suomalaisen teollisuustyöntekijän ansiotaso oli eurooppalaista huipputasoa, vain taskalainen, norjalainen ja sveitsiläinen teollisuustyöntekijä ansaitsi enemmän. Palkansaajan kannalta on kuitenkin tärkeää palkan ostovoima, näin tarkasteltaessa Suomi asettuu EY-maiden joukossa Ranskan ja Espanjan tasolle. Euroopan ulkopuolisista maista USA:n ja Japanin teollisuustyöntekijöiden ansio jäi valuuttakurssitarkastelussa huomattavasti pienemmäksi kuin Suomen teollisuustyöntekijän. Ostovoimapariteetein laskettuna USA:n teollisuustyöntekijöiden tuntiansio sijoittui ehdottomaan kärkeen ja Japani Kreikan tasolle.

Tilastoajankohdan lokakuu 1990 jälkeen on maiden valuuttojen arvoissa tapahtunut suuria muutoksia. Kuvioon on esimerkinomaisesti piirretty 1992 lokakuun alun valuuttakurssien mukaiset ansiotiedot.

Teollisuustyöntekijöiden tuntiansiot vuonna 1990

Palkat eri maissa lokakuussa 1990

	Maan omassa valuutassa	Suomen markkaa		Maan omassa valuutassa	Suomen markkaa	
		Valuutta- kurseilla muunnett.	Ostovoima pariteetilla muunnett.		Valuutta- kurseilla muunnett.	Ostovoima pariteetilla muunnett.
Työntekijöiden tuntiansiot	Teollisuus			Rakennustoiminta		
Suomi	49.27 ²⁾	49.27	49.27	59.62 ²⁾	59.62	59.62
Ruotsi	74.40	47.87	53.80	88.99 ³⁾	57.84	64.35
Norja	94.79 ²⁾	58.16	60.92	105.81 ²⁾	64.91	68.00
Sveitsi	19.02	52.35	58.89			
Belgia	346	39.89	58.83	339	39.09	57.64
Tanska	94.68	58.89	65.70	-	-	-
Länsi-Saksa	20.43	48.47	68.10	20.57	48.80	68.57
Kreikka	720	17.06	35.33	-	-	-
Espanja	806	30.47	49.00	679	25.67	41.28
Ranska	45.46	32.21	49.25	43.04	30.50	46.63
Irlanti	5.35	34.02	53.50	-	-	-
Luxemburg	401	46.24	75.07	321	37.01	60.09
Hollanti	18.95	39.91	60.54	18.95	39.91	60.54
Portugali	329	8.85	21.53	292	7.85	19.11
Iso-Britania	5.34	37.59	61.38	5.32	37.45	61.15
Yhdysvallat	10.83 ¹⁾	41.40	74.18			
Japani	1 067 ¹⁾	28.17	35.41			
Toimihenkilöiden kuukausiansiot	Teollisuus			Rakennustoiminta		
Suomi	10 633 ⁴⁾	10 633	10 633	10 820 ⁴⁾	10 820	10 820
Ruotsi	16 475 ⁴⁾	10 560	11 913	17 056 ⁴⁾	10 933	12 333
Norja	19 004 ⁴⁾	11 611	12 213			
Belgia	87 649	10 106	14 904	79 089	9 119	13 448
Tanska	18 065	11 236	11 288			
Länsi-Saksa	5 079	12 043	16 930	5 040	11 957	16 800
Kreikka	188 052	4 457	9 227			
Espanja	189 798	7 174	11 538	158 388	5 987	7 772
Ranska	13 094	9 278	14 186	12 817	9 082	13 886
Irlanti	1 428	9 080	14 280			
Luxemburg	119 154	13 738	22 305	87 554	10 095	16 390
Hollanti	4 584	9 653	14 645	4 186	8 815	13 374
Portugali	96 445	2 594	6 312	81 586	2 195	5 340
Iso-Britania	1 406	9 897	16 161	1 379	9 707	15 851
	Rahoitustoiminta			Vakuutustoiminta		
Suomi	10 030 ⁴⁾	10 030	10 030	10 204 ⁴⁾	10 204	10 204
Ruotsi	15 912 ⁶⁾	10 327	11 505	15 717 ⁶⁾	10 200	11 364
Norja	16 541 ⁴⁾	10 107	10 630	19 175 ⁵⁾	11 716	12 323
Belgia	88 138	10 168	14 995	79 166	9 128	13 461
Länsi-Saksa	4 037	9 578	13 457	4 330	10 273	14 433
Kreikka	199 815	4 736	9 804	162 217	3 845	7 960
Espanja	202 386	7 650	12 303	160 413	6 064	9 752
Ranska	11 868	8 410	12 858	11 249	7 971	12 187
Luxemburg	95 874	11 054	17 947	102 018	11 763	19 097
Hollanti	3 882	8 175	12 403	3 948	8 314	12 613
Portugali	153 882	4 139	10 071	134 413	3 616	8 797
Iso-Britania	1 452	10 220	16 690	1 364	9 601	15 678
	Kauppa					
Suomi	9 954 ³⁾	9 954	9 954			
Ruotsi	15 481 ³⁾	9 923	11 194			
Norja	15 020 ⁴⁾	9 177	9 653			
Belgia	65 248	7 523	11 095			
Länsi-Saksa	3 437	8 154	11 457			
Espanja	125 100	4 729	7 605			
Ranska	9 888	7 007	10 713			
Luxemburg	68 957	7 951	12 908			
Hollanti	3 577	7 533	11 428			
Portugali	72 692	1 955				
Iso-Britania	1 038	7 306				

- 1) Koko vuosi 1990
2) IV neljännes
3) II neljännes
4) elokuu
5) syyskuu
6) tammikuu

Teollisuustyöntekijöiden nimellisansiot nousivat Kreikassa muita maita nopeammin

Kreikan teollisuustyöntekijöiden tuntiansiot ovat nousseet nopeammin kuin muissa tarkastelluissa maissa vuosina 1980 - 1990.

Suomessa teollisuustyöntekijöiden nimelliansioiden nousu välillä 1980 - 1990 on samaa tasoa kuin Norjassa, Isossa Britanniassa ja Irlannissa. Suomessa ja Ruotsissa ansioiden nousuprosentit ovat olleet 1980-luvun loppupuolella hyvin samanlaiset.

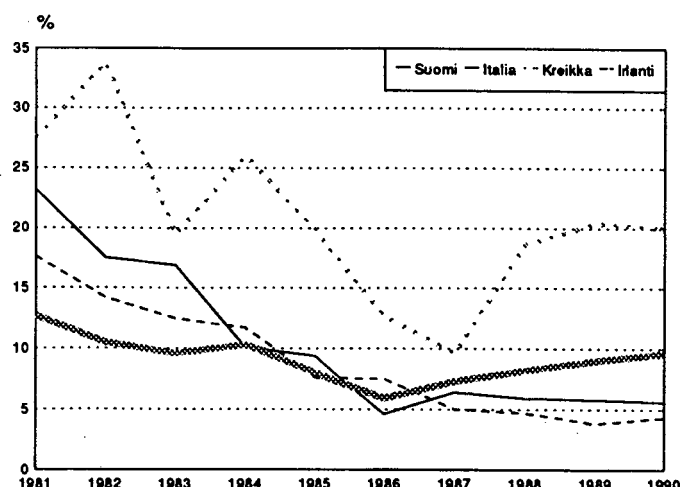
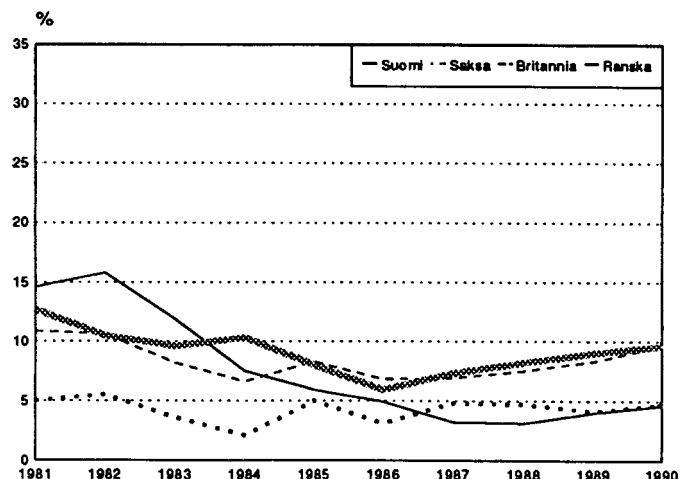
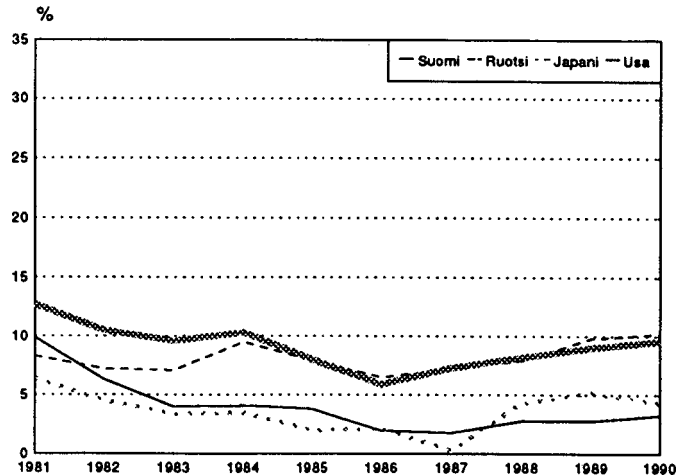
Teollisuustyöntekijöiden reaaliensiot ovat nousseet Suomessa enemmän kuin muissa tarkastelluissa maissa. Ruotsin reaaliensioden nousut ovat olleet huomattavasti pienemmät kuin useimmissa Euroopan maissa. USA:ssa reaaliensiot ovat jopa laskeutuneet.

Teollisuustyöntekijöiden ansioiden nousut sekä kuluttajahintaindeksin nousut 1980 - 1990.

Maa	Ansioiden nousu	Kuluttajahintaindeksin nousu
Suomi	239	192
Ruotsi	219	208
Norja	232	209
Sveitsi	153	140
Belgia	157	156
Tanska	185	177
Länsi-Saksa	152	129
Ranska	205	184
Kreikka	652	570
Irlanti	233	210
Italia	268	251
Hollanti	137	128
Iso-Britannia	223	189
USA	145	159
Kanada	184	178
Japani	142	123

Lähde: Swedish Employers' Condeferation, Wages and total labour costs for workers 1980 - 1990.

Teollisuustyöntekijöiden ansioiden vuosinousut 1980 - 1990

Tulonsiirrot mm. verotus, vähentävät ostovoimaa - Suomessa vaikutus ennen lamaa keskitasoa

Kuvion vasemmanpuoleiset pylväät esittävät tuntipalkan ostovoiman Suomeen verrattuna, oikeanpuoleisessa on otettu huomioon tulonsiirtojärjestelmän, lähinnä verotuksen vaikutus. Samaa maata kuvaavien pylväiden vertailu osoittaa tulonsiirtojärjestelmän vaikutuksen Suomeen verrattuna.

Monissa Keski-Euroopan maissa palkansaajan vastuu oman eläketurvansa rahoituksesta on huomattavasti suurempi kuin meillä. Tulonsiirtojärjestelmä paransi v. 1990 suomalaisen tuntipalkkaisen perheenhuoltajan suhteellista ostovoimaa mm. tanskalaiseen, hollantilaiseen ja ruotsalaiseen nähden. Useimmissa Keski-Euroopan maissa (mm. Iso-Britannia, Sveitsi, Belgia, Ranska) sekä Norjassa tulonsiirrot kuitenkin laskivat palkansaajan ostovoimaa vähemmän kuin Suomessa.

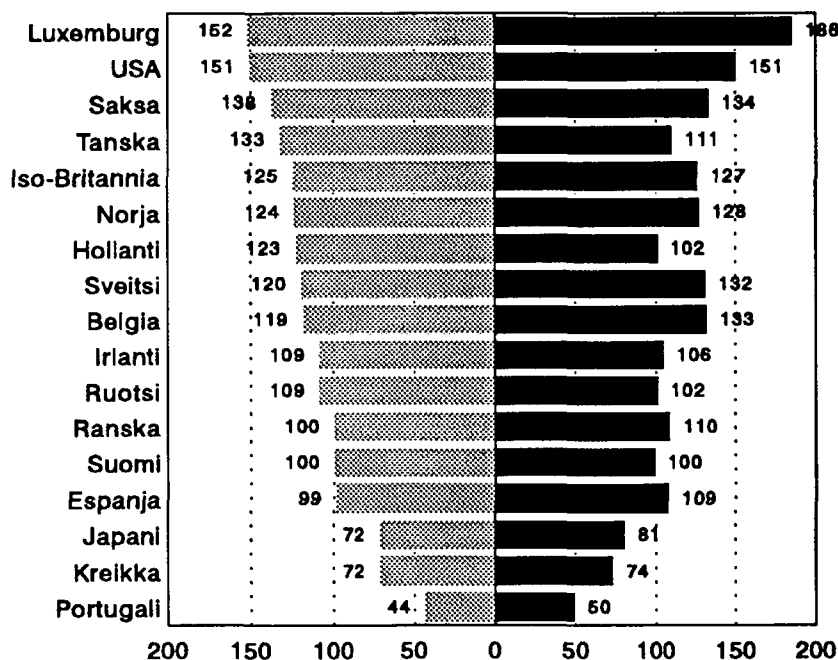
Palkan ostovoima oli tulonsiirtojen jälkeen Pohjoismaista selvästi paras Norjassa, yli neljänneksen korkeampi kuin meillä. Suomalaisen tuntipalkan ostovoima jäi myös kymmenkunta prosenttia tanskalais- ja pari prosenttia ruotsalaista pienemmäksi.

On huomattava, että tuntipalkkojen ostovoima ei kuvaa elintasoeroja. Korkean veroasteen maissa osin tai kokonaan verovaroin kustannettavat yhteiskunnalliset palvelukset vähentävät ostovoiman käyttöä. Vertailu jättää myös huomiotta työpanoksen määrän vaihtelun eri maissa sekä kotitalouksiin muut tulolähteet.

Tulonsiirtojärjestelmän vaikutusten arviointi perustuu OECD:n selvitykseen teollisuustyöntekijän tulotasosta tulonsiirtojen jälkeen eri jäsenmaissa¹⁾. Saatuna tulonsiirtona on otettu huomioon yleinen rahana maksettu perhevastus, meillä lapsilisä. Tyypitaloudessa asuva, keskituloinen teollisuustyöntekijä sai OECD:n raportin mukaan Suomessa vuonna 1990 käyttöönsä 81 prosenttia bruttopalkastaan. Osuus oli sitä pienempi kuukaudessa OECD-maassa, mm. Ruotsissa, Tanskassa ja Hollannissa.

¹⁾ OECD: The Tax/Benefit Position of Production Workers 1987 - 1990; Paris 1991

Teollisuustuntipalkan ostovoima Suomeen verrattuna v. 1990 Ennen ja jälkeen tulonsiirtojen, Suomi = 100

1) Tyypikotitalous: Nelihenkinen perhe, jossa vain mies on töissä.
Nettopalkka = Tuntipalkka (brutto) - verot - sosiaaliturvamaksut + lapsilisät

PALKAT

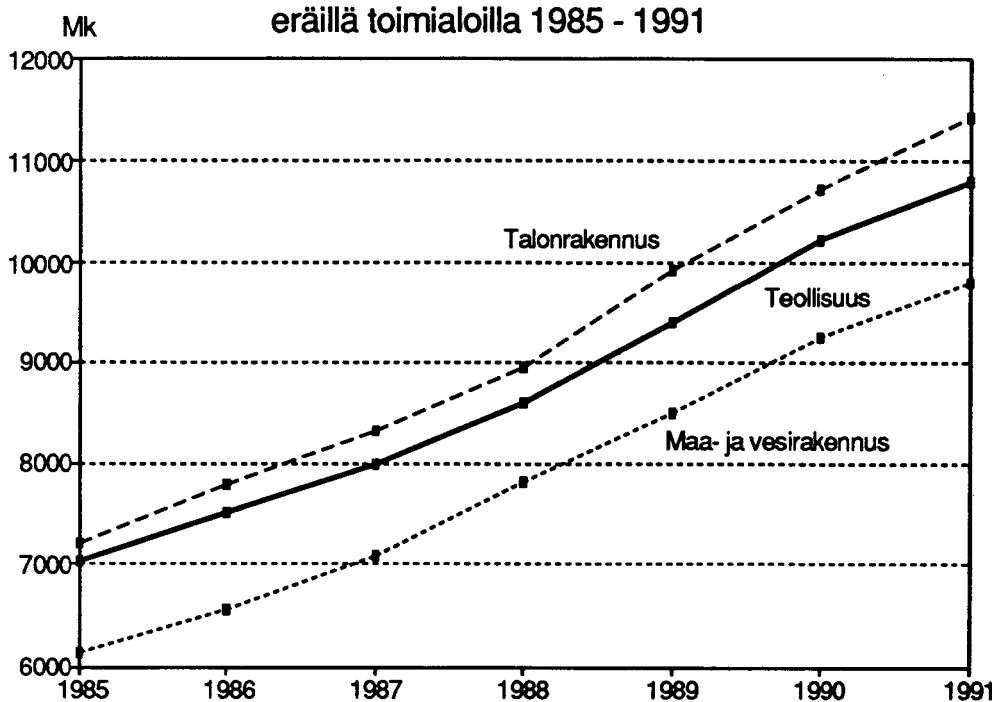
Palkansaajien kuukausikeskiansioita vuosina 1985-III/1992*

Vuosi	1985	1990	1991	I/1992*	II/1992*	III/1992*
	mk/kk	mk/kk	mk/kk	mk/kk	mk/kk	mk/kk
Kaikki palkansaajat	5787	8631	9196	9376	9384	9387
miehet	6381	9534	10114	10327	10303	10304
naiset	5071	7613	8197	8388	8412	8421
Kuukausipalkkaiset/toimihenkilöt	6054	8977	9539	9688	9719	9736
miehet	7218	10690	11240	11365	11402	11421
naiset	5217	7797	8361	8551	8567	8596
Tuntipalkkaiset/työntekijät	5271	7831	8283	8403	8388	8351
miehet	5533	8184	8613	8731	8694	8668
naiset	4383	6446	6941	7070	7132	7083

* Ennakkotieto

Ansiotiedot perustuvat palkansaajien ansiotasoindeksiin 1985 = 100, joka mittaa säännöllisen tehdyn työajan ansioiden kehitystä. Tuntipalkat on muunnettu kuukausipalkoiksi kertomalla luvulla 170.

Toimihenkilöiden kuukausikeskiansioita
eräillä toimialoilla 1985 - 1991

Teknisen palvelun henkilöstön palkkaus

Kuukausiansiot keskimäärin 11 234 mk

Teknisen palvelun toimiala käsittää asiakkaan laskuun tapahtuvan tutkimus- ja suunnittelu- ja konsultointipalvelun, joka kohdistuu ympäristönhoitoon, kunnallistekniikkaan, energiahuoltoon, maa- ja vesirakentamiseen, talonrakentamiseen sekä tuotannolliseen toimintaan.

Alan järjestäytymättömissä yrityksissä työskenteli vuonna 1991 runsaat 7 200 kokoaikaista palkansaajaa. Näiden kuukausiansio säännölliseltä työajalta oli keskimäärin 11 234 markkaa. Alan ansiotaso ylitti keskimääräisen, sillä kaikkien palkansaajien kuukausiansio vuonna 1991 oli 9 196 markkaa.

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärä ja ansiot toimialoittain elokuussa 1991

Toimiala	Lukumäärä	Säännöllisen työajan kuukausiansio	
		Miehet	Naiset
Yhdyskuntasuunnittelu ja tutkimus	281	10 644	8 268
Maa- ja vesirakentamisen tekninen palvelu	128	11 662	8 151
Arkkitehtipalvelu	2 031	12 723	9 488
Rakennetekninen palvelu	827	13 095	7 824
LVI-tekninen suunnittelu	265	11 065	7 184
Sähkötekninen suunnittelu	498	12 205	7 718
Muu rakennustekninen palvelu	598	15 694	8 926
Kone- ja prosessisuunnittelu	1 766	11 513	8 533
Muu tekninen palvelu	833	11 734	8 102
<i>Yhteensä</i>	<i>7 226</i>	<i>12 386</i>	<i>8 701</i>

Kuukausipalkkaisia yli 90 prosenttia - tuntipalkkaisia myös toimihenkilötehtävissä

Yli 90 prosenttia teknisen palvelun henkilöstöstä työskenteli kuukausipalkalla. Eräissä toimihenkilöammateissa tuntipalkkaisten osuus oli kuitenkin huomattava. Järjestäytymättömien työnantajien palkkaamista arkkitehteistä noin kolmasosa työskenteli tuntipalkalla. Tuntipalkkaisten arkkitehtien keskiansio jäi hiukan kuukausipalkkaisia pienem-

mäksi. Myös keskimäärin kokoaikaisten (väh. 30 viikkotuntia) tuntipalkkaisten ansiotaso jäi hieman kuukausipalkkaisten alapuolelle.

Osa-aikaisia palkansaajia oli noin 450 eli vajaat 6 prosenttia koko henkilökunnasta.

Palkansaajien lukumäärä ja ansiot palkkausmuodon ja viikkotyöajan mukaan elokuussa 1991

Viikkotyöaika	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	
	Lukumäärä	Ansio	Lukumäärä	Ansio
00,00 - 03,99	20	829	18	1 717
04,00 - 08,99	68	1 419	14	1 331
09,00 - 13,99	34	2 300	8	..
14,00 - 18,99	37	3 626	28	7 794
19,00 - 23,99	116	5 056	35	6 348
24,00 - 29,99	44	5 802	30	7 406
30,00 - 36,99	541	11 585	192	10 699
37,00 - 37,99	4 915	11 255	221	10 963
38,00 - 39,99	181	13 021	12	12 500
40,00 - 41,99	887	10 788	207	10 689
42,00 -	60	11 928	8	..
Tieto puuttuu	1
<i>Yhteensä</i>	<i>6 904</i>	<i>10 921</i>	<i>774</i>	<i>9 903</i>

Sukupuolten palkkaero ja miesten osuus henkilökunnasta kasvaa iän myötä

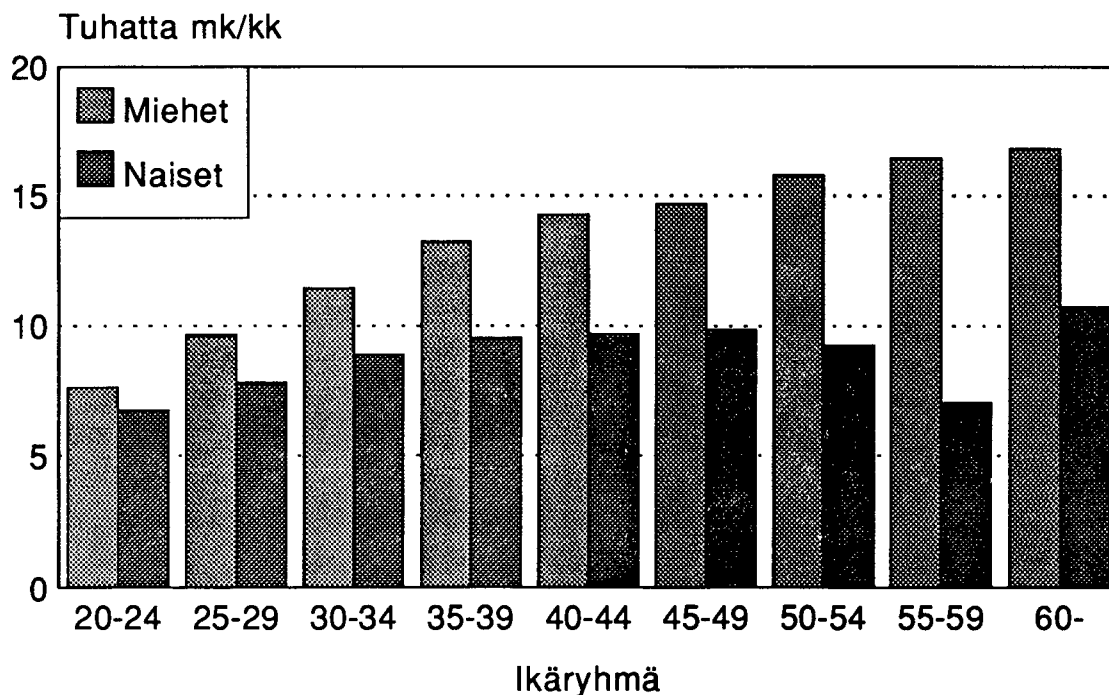
Teknisen palvelun henkilöstö on nuorta, puolet henkilökunnasta on alle 35-vuotiaita.

Naisten osuus henkilökunnasta on vajaa kolmannes, hiukan pienempi kuin esimerkiksi atk-alan palveluyrityksissä.

Miehet ansaitsivat säännölliseltä työajalta keskimäärin 12 386 markkaa kuukaudessa, naiset lähes 30 prosenttia vähemmän, eli 8 701 markkaa.

Naisten osuus henkilökunnasta oli suurin ja sukupuolten väliset ansioerot pienimmät nuorissa ikäryhmissä. Sen jälkeen miesten keskimääräiset ansiot kasvoivat melko tasaisesti eläkeikään asti ja yli kaksinkertaisiksi siitä, mitä ne olivat yli 20-vuotiaiden ikäryhmässä.

Tekniset palvelut kuukausiansiot elokuussa 1991

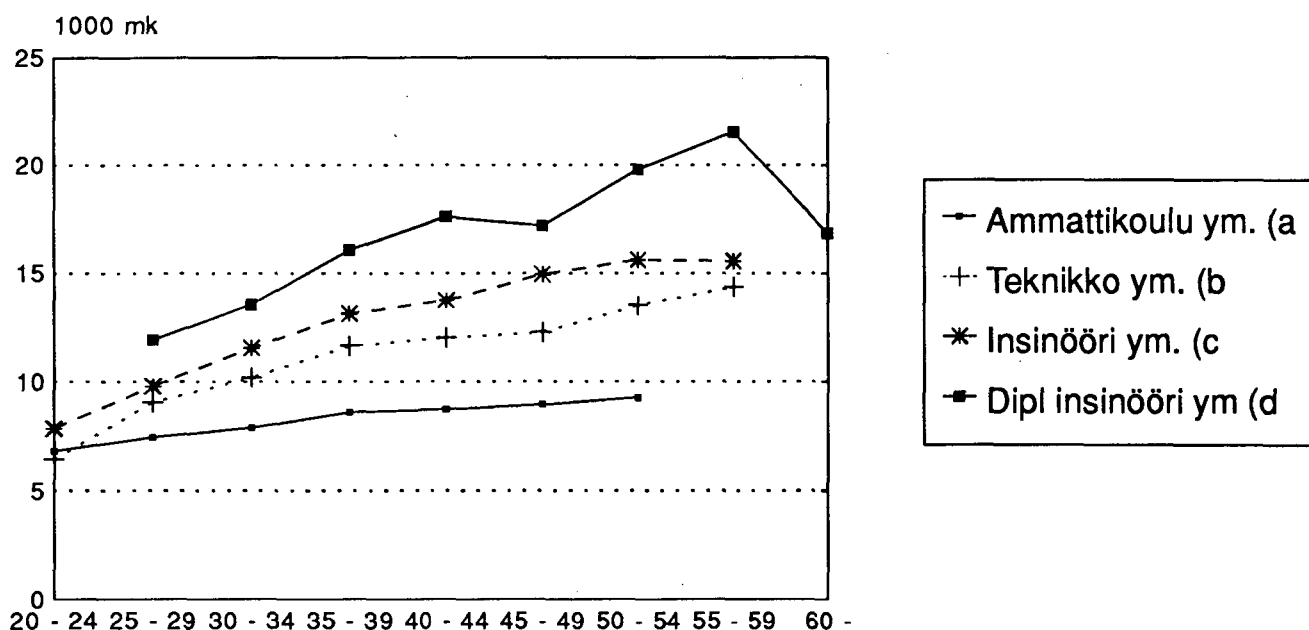

Korkea peruskoulutus - keskiansiot kasvavat 50 ikävuoteen asti

Kahdella kolmasosalla kokoaikaisesta henkilökunnasta oli takanaan tekninen tai luonnontieteellinen koulutus. Henkilökunnan koulutustaso oli korkea, sillä 47 prosenttia oli suorittanut korkean asteen tutkinnon (insinööri, diplomi-insinööri jne).

Ansiot nousevat iän myötä kaikilla koulutusaloilla 50:een ikävuoteen saakka, vähimmin koulutetuilla kuitenkin muita vähemmän.

Teknisen palvelun kuukausiansiot koulutuksen ja iän mukaan Tekniikan ja luonnontieteen koulutus

Koulutusaste:

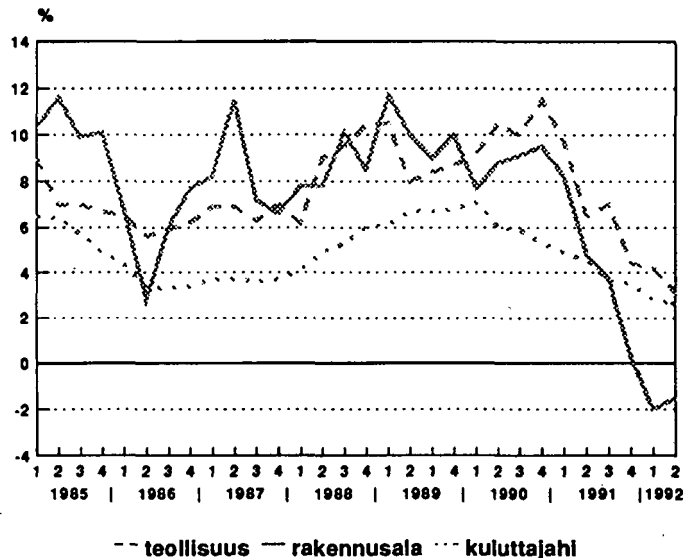
- a) Alempi keskiaste b) Ylempi keskiaste
c) Alin korkea-aste d) Ylempi kand. aste

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen 267:ltä järjestäytymättömältä yritykseltä keräämiin tietoihin. Näiden palveluksessa oli 4 177 palkansaajaa. Tutkimusajankohtana oli vuoden 1991 elokuu.

Kuluvan vuoden osalta vastaava tietojenkeruu on par'aikaa käynnissä.

Rakennusalan tuntiansiot laskivat edelleen

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden tuntiansioiden ja kuluttajahintaindeksin muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 1985/1 - 1992/2

Rakennusalan työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli 57,77 markkaa tämän vuoden huhti-kesäkuussa. Ansiot laskivat edellisestä vuodesta 1,5 % ja edellisestä neljänneksestä 1,3 %. Miesten tuntiansio oli 58,37 ja naisten 42,86 markkaa. Vuodessa rakennusalan työntekijämäärä on laskenut 28% ja viidessä vuodessa lähes 40%. Sopimusaloittain ansioiden muutokset vaihtelivat: ansiot laskivat vuodessa eniten talonrakennusalalla 3,0 % ja suurin ansioiden nousu (2,0 %) oli maa- ja vesirakennusalalla. Kokonaistuntiansio, jossa on mukana yli- ja sunnuntaityökorotukset, oli rakennusalanalla 58,80 markkaa.

Teollisuustyöntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli 49,32 markkaa vastavana ajankohtana. Ansio nousi edellisestä vuodesta 3,1 % ja edellisestä neljänneksestä 0,6 %. Miehillä tuntipalkka oli 51,93 ja naisilla 42,14 markkaa.

Suurimman teollisuusalan metallituote- ja kulkuneuvoteollisuuden ansio oli 49,87 markkaa ja nousu vuodessa 2,1 %. Paperiteollisuuden ansio oli 54,99 markkaa ja nousu vastaavasti 4,6 %. Kokonaistuntiansio oli teollisuudessa 53,00 markkaa.

Lähde: Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 1992, 2. neljännes

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden säännöllisen työajan ansiot 2. neljännes 1992

Ala	tuntiansio			muutos %	
	miehet	naiset	yhteensä	4./91	1./91
<i>Koko teollisuus</i>	51,93	42,14	49,32	0,6	3,1
metallituote- ja kulkuneuvo	52,14	42,75	49,87	1,0	2,1
paperi	56,24	49,26	54,99	2,5	4,6
kemian	50,64	40,61	47,72	2,3	4,3
puutavara	46,38	42,70	45,56	0,2	3,0
tekstiili, vaatetus, nahka ja kenkä	44,22	36,21	37,96	0,7	3,3
graafinen	52,32	45,04	49,49	0,0	1,2
lasi, savi ja kivi	50,20	41,33	48,52	0,1	2,1
metallien perus	56,16	49,52	55,37	1,3	4,1
<i>Koko rakennusala</i>	58,37	42,86	57,77	-1,3	-1,5
talorakennus	58,32	42,82	57,49	0,0	-3,0
sähköasennus	63,04	46,33	62,94	-3,6	1,5
maa- ja vesirakennus	50,06	38,04	49,91	-0,1	2,0
putkiasennus	61,90	48,87	61,83	0,2	-2,6

Täysperävaunukuljettajan tuntiansio 47,60 mk

Autoliikenteen tuntiansio oli huhti-kesäkuussa 46,49 markkaa. Ansio nousi vuodessa 2,0 %. Miehet ansaitsivat autoliikenteessä 46,69 ja naiset 41,33 markkaa. Suurin ammattiryhmä oli linja-autonkuljettajat

lähies 8000 työntekijää. Heidän tuntiansio oli 46,64 markkaa ja ansiot nousivat 2,8%. Kuorma-autoliikenteessä oli kaikaan yli 13000 työntekijää, joista lähies 6000 oli täysperävaunukuljettajia.

Liikenteen työntekijöiden säännöllisen työajan tuntiansiot 2. neljänneksellä 1992

	tuntiansio			muutos %	
	miehet	naiset	yhteensä	1/92	2/91
<i>Linja-autoliikenne</i>	46,70	42,84	46,45	0,2	2,8
linja-autonkuljettaja	46,70	45,40	46,64	0,1	2,8
<i>Kuorma-autoliikenne</i>	46,66	41,39	46,61	0,9	1,5
täysperävaunukuljettaja	47,61	45,51	47,60	0,0	-0,2
puoliperävaunukuljettaja	44,11	..	44,11	-0,3	0,3
kuorma-autonkuljettaja	45,42	39,58	45,36	2,1	4,9
henkilöautonkuljettaja	43,16	41,31	43,03	-0,2	-5,4
<i>Huoltokorjaamot</i>	47,12	38,50	45,59	0,6	2,7
vaativa ammattityö	49,48	..	49,42	0,3	1,4
ammattityö	46,54	..	46,54	1,4	3,2
aputyö	41,15	37,95	38,91	0,8	2,6
<i>Ahtaustyöntekijät</i>	58,73	0,9	4,4

Lähde: Liikenteen palkat 1992, 2 neljännes.

Tuntiansio kuntasektorilla toukokuussa 46,56 mk

Kuntasektorin työsopimussuhteisten tuntipalkkaisten työntekijöiden säännöllinen keskituntiansio työaikalisineen oli toukokuussa 1992 46,56 markkaa. Ansio nousi edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 1,0%. Miesten ansio oli 47,32 ja naisten 41,44 markkaa.

Tiedustelussa oli mukana lähies 31 000 palkansaajaa, joista alle 14% oli naisia.

toimiala	lukumäärä	tuntiansio	vuosimuutos %
energia ja vesih.	4487	51,33	1,0
talorakennus	2960	45,52	0,5
maa- ja vesirakenn.	9906	45,24	0,9
tekniset palvelut	4351	43,40	2,0

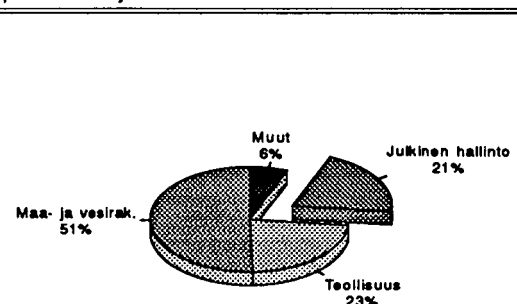
Tuntiansio valtiolla toukokuussa 48,67 mk

Valtion tuntipalkkaisten työntekijöiden ja toimihenkilöiden säännöllisen työajan tuntiansio oli toukokuussa 48,67 markkaa. Ansio nousi edellisen vuoden toukokuusta 1,8%. Kokonaiskeskituntiansio 1992 oli 50,14 markkaa.

Tiedustelussa mukana olleista 10 000 palkansaajasta 8% oli naisia. Yli puolet tuntipalkkaisista työskenteli maa- ja vesirakennustoiminnassa ja heidän tuntiansionsa oli 48,24 markkaa.

Lähde: Julkisen sektorin palkat 1992, 2. neljännes.

Tuntipalkkaisten jakautuminen toimialoille toukokuussa 1992

Maataloustyöntekijän säännöllisen työajan tuntiansio 36,70 mk

Maataloustyöntekijöiden kokonaistuntiansioita työn laadun mukaan toisella neljänneksellä 1992.

Työn laatu	Miehet	Naiset
Sekatyöt	34,17	27,78
Etumiehet ja työnjohtajat	49,97	..
Eläintenhoit.apulaisen työt	33,73	34,56
Yksinhoitajan työt	35,62	35,08
Vastaava eläintenhoitotyö	48,73	43,92

Maataloustyöntekijöiden säännöllisen työajan keskituntiansio oli 36,70 mk ja kokonaiskeskituntiansio 37,41 mk vuoden 1992 toisella neljänneksellä.

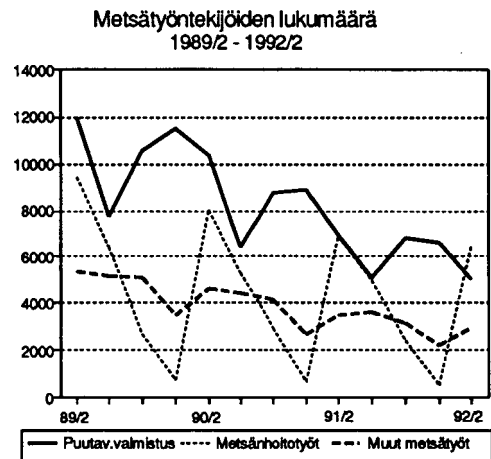
Kokonaistuntiansio laski edellisestä neljänneksestä 1,8 % ja nousi edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 1,6 %. Muutosta laskettaessa on alle 20 ha:n tilat jätetty pois.

Ansioita verrattaessa on huomattava voimakas kausivaihtelu ja rakennemuutokset.

Päiväansio metsätaimitarhatöissä naisilla 406,75 ja miehillä 386,29 mk

Puutavaran valmistuksessa oli vuoden 1992 toisella neljänneksellä 5048 työntekijää, joiden päiväansio urakka-, palkkio- ja osaurakkatyössä oli 460,76 mk, johon sisältyy moottorisahan osuus. Nousua edellisestä neljänneksestä on 8,3 % ja edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 6,1 %. Vastaava ansio ilman työvälineen osuutta on 340,04 mk.

Metsätaimitarhatöissä oli työntekijöitä huhtikesäkuussa 2085. Heistä 1388 oli naisia, joiden keskimääräinen päiväansio urakka-, palkkio- ja osaurakkatyössä oli 406,75 mk. Miehiä taimitarhatöissä oli 697 ja heidän vastaava päiväansionsa oli 386,29 mk.

Päiväkeskiansioita työlajeittain ikäryhmän mukaan urakka-, palkkio- ja osaurakkatyössä 1992/2

Ikäryhmä	Puutavaran valmistus ilman työvälineen os.	Metsänhoitotyöt	Taimitarhatyöt	Muut metsätyöt
- 19 v.	170,01	254,31	327,45	..
20 - 24 v.	294,21	286,77	384,07	336,66
25 - 29 v.	340,56	305,20	411,91	452,80
30 - 34 v.	353,05	314,26	417,43	502,49
35 - 39 v.	350,26	321,12	431,76	502,54
40 - 44 v.	339,77	319,41	436,09	528,22
45 - 49 v.	343,24	332,37	435,62	499,89
50 - 54 v.	339,45	335,83	450,45	366,25
55 - 59 v.	324,32	337,95	480,18	461,11
60 - 65 v.	301,37	310,12	500,03	..

Lähde: Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat 1992, 2. neljännes

Työtaisteluja vähän tämän vuoden toisella neljänneksellä

Tilastokeskuksen työtaistelutilaston laskemien alustavien tietojen mukaan käytiin maassamme kuluvan vuoden toisella neljänneksellä kaikkiaan 39 työtaistelua. Niihin otti osaa hieman yli 70 000 työntekijää ja menetettyjä työpäiviä kertyi yli 33 000. Edellisen vuoden (1991) vastaavaan ajankohtaan verrattuna vähenivät työtaistelut 88:lla työtaistelulla, osallistuneiden työntekijöiden määrä pieneni reilut 20 000 ja työtaistelupäivät vähenivät liki 400 000:lla työpäivällä.

Tämän vuoden toisella neljänneksellä oli työtaistelua suhteellisen vähän. Vain yksi suurehko työtaistelu käytiin huhtikuussa. Tuolloin SAK ja STTK järjestivät yhteisen ns. toimintapäivän ja

siihen osallistui yhteensä yli 50 000 työntekijää ja toimihenkilöä. Työtaistelu oli mielenilmaus hallituksen harjoittamaa talouspolitiikkaa vastaan.

Eniten työtaisteluja toisella neljänneksellä oli koneiden ja laitteiden valmistuksessa. Työtaisteluihin osallistuneita työntekijöitä oli taasen eniten metallituotteiden valmistuksessa. Menetettyjä työntunteja oli eniten paperiteollisuudessa.

Alueellisesti lähes neljäsosa työtaistelusta käytiin Turun ja Porin läänissä, mutta eniten osallistuneita työntekijöitä samoin kuin työtaistelupäiviä oli valtakunnallisessa työtaistelussa (toimintapäivä).

1. Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät sekä menetetyt työpäivät vuosina 1980 - 1992

Vuosi	Työtaisteluja	Työntekijöitä			Menetettyjä työpäiviä	
		Lukumäärä	Työtaistelua kohden	Prosenttia työllisistä	Lukumäärä	Työtaisteluihin osallistuneita kohden
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 399	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
*1992						
I	55	8 490	154	0,4	7 330	0,9
II	39	70 480	1 807	3,2	33 220	0,5

* Ennakkotieto

2. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat toimialoittain
2. neljännes 1992

Toimiala 1)	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Teollisuus	39	179	43 792	157 007	12 845 770
Tekstiilien valmistus	6	34	2 171	14 043	556 540
Vaatteiden valmistus	1	3	113	764	28 310
Puutavaran ja puutuotteiden valmistus	1	54	4 742	25 196	1 222 200
Massan, paperin ja paperituott. valmistus	4	44	6 669	72 069	3 918 870
Huonekalujen valmistus	1	1	66	264	12 540
Kemikaalien valmistus	1	2	304	1 656	67 510
Kemiallisten tuotteiden valmistus	1	1	32	128	6 000
Kumituotteiden valmistus	1	1	148	1 184	55 000
Muovituotteiden valmistus	1	6	273	1 154	54 030
Lasi-, savi- ja kivituuotteiden valmistus	1	10	720	2 898	183 370
Metallien valmistus	7	7	1 303	4 844	269 120
Metallituotteiden valmistus	2	3	25 748	26 576	6 156 950
Koneiden ja laitteiden valmistus	8	8	1 002	4 169	214 650
Sähköteknisten tuotteiden valmistus	2	3	196	915	39 520
Muiden kulkuneuvojen valmistus	1	1	279	1 116	57 720
Muu valmistus	1	1	26	91	3 440
Kuljetus	4	10	2 924	10 189	533 050
Puhtaanapito ja pesulatoiminta	1	1	14	56	2 800
Julkinen hallinto	1	4	18 000	72 000	3 416 000

1)Tässä luokituksessa on otettu huomioon vain päätyyneet työtaistelut.

3. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat lääneittäin
2. neljännes 1992

Lääni	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Uudenmaan lääni	6	11	1 005	3 343	183 580
Turun ja Porin lääni	10	24	1 706	7 293	337 360
Hämeen lääni	9	57	4 626	32 838	1 517 240
Kymen lääni	5	26	3 548	17 517	1 119 690
Mikkelin lääni	1	5	546	3 002	121 680
Pohjois-Karjalan lääni	1	4	482	1 427	102 190
Kuopion lääni	1	7	423	1 879	87 240
Keski-Suomen lääni	1	26	2 672	53 143	2 673 420
Oulun lääni	4	14	1 854	5 539	321 460
Lapin lääni	2	2	317	685	27 500
Valtakunnallinen	1	26	53 296	139 099	11 790 550

Vuokrat uusissa vuokrasopimuksissa elokuussa 1992

Tilastokeskus ja Väestörekisterikeskus tekivät Ympäristöministeriön toimeksiannosta vuokratiedustelun elokuussa 1992. Tiedustelu koski niitä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, joissa vuokrasuhde alkoi 1.2. - 30.6.1992 välisenä aikana. Väestörekisterikeskus poimi muuttoilmoituksista ne asunnot, joissa muuttopäivä oli 1.2. - 30.6.1992 ja asunto ei ollut omistusasunto tai arava-vuokra-asunto.

Näitä asuntoja tuli otoskehikkoon 32 400 kappaletta. Tiedusteluun poimittiin mukaan 40 prosenttia asunnoista. Otokseksi saatiin 12 966 vuokra-asuntoa. Tiedustelu tehtiin postikyselynä ja se sisälsi yhden uusintatiedustelun. Lomakkeita palautettiin kaikkiaan 7 680 eli vastausprosentti oli 59. Kun aineistosta poistettiin omistusasunnot, edulliset sukulaisuus- sekä työsuhteasunnot, jäi lopullisiin tuloksiin tiedot 4 429 vuokra-asunnosta.

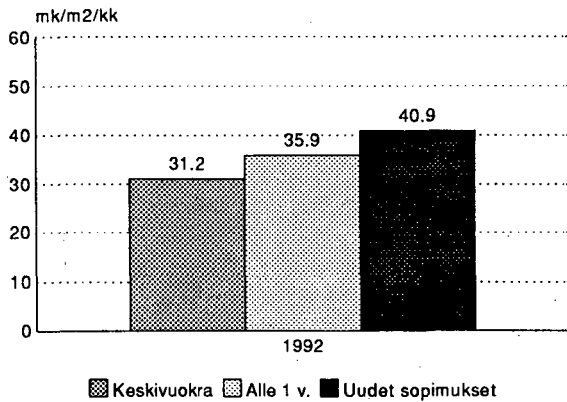
Taulukko 1. 31.1.1992 jälkeen sääntelystä vapautuneiden vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen neliövuokrat kuukaudessa, elokuu 1992

Alue	1 h	2 h	3 h	4h+	yht.
Helsinki	65,05	52,41	47,35	46,58	53,55
Espoo	54,40	49,62	47,82	43,14	47,03
Vantaa	54,02	46,28	42,88	41,69	44,23
Pääkaup.seutu	63,40	51,76	46,60	44,91	51,28
Kehyskunnat	49,50	43,51	38,68	36,17	40,05
Koko maa-PKS	45,09	38,28	35,72	33,36	37,15
Tampere	48,22	40,59	38,40	35,67	41,15
Turku	51,85	43,66	37,66	36,61	41,97
Pori	42,87	34,21	36,14	32,27	35,85
Lahti	44,94	38,99	35,66	34,51	38,07
Kouvola	43,02	36,11	34,37	..	36,83
Lappeenranta	45,94	41,45	40,88	..	42,69
Seinäjoki	44,09	41,76	37,06	..	37,33
Vaasa	45,67	42,38	35,67	..	38,96
Kuopio	51,50	44,08	37,53	38,08	42,36
Jyväskylä	53,97	45,92	42,19	40,70	46,39
Oulu	50,22	41,38	39,04	36,33	41,40
Rovaniemi	46,21	38,36	34,92	..	39,50
KOKO MAA	51,03	42,38	38,18	36,16	40,92

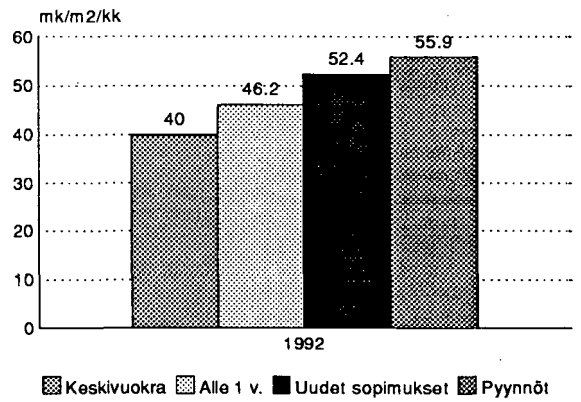
Elokuun vuokrapyyntökyselyyn nähden vuokrat vaihtelivat huomattavasti. Helsingissä yksiön toteutuneet vuokrat olivat noin 11 prosenttia alemmat kuin pyynnöt, mutta kolme huonetta ja sitä suuremmissa asunnoissa pyynnöt toteutuivat. Pi-

tää kuitenkin muistaa, että pyynnöt ovat elokuulta ja tiedustelun vuokrat on sovittu vuoden 1992 alkupuolella, jonka jälkeen vuokrataso on alentunut varsinkin suurempien asuntojen osalta (ks. kuvat).

Vuokravertailu koko maa Vapaarahoitteiset asunnot

Vuokravertailu Helsinki Vapaarah. 2 h

Taulukko 2. 31.1.1992 jälkeen sääntelystä vapautuneiden vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen neliövuokrat kuukaudessa asunnon omistajan mukaan, elokuu 1992

	%	1 h	2 h	3 h	4h+	yht.
Yksityinen	59	53,20	44,49	38,47	36,16	42,50
Kuolinpesä	2	48,63	42,99	35,55	34,82	39,83
Taloyhtiö	12	45,29	39,14	36,06	35,02	37,59
Yritys	18	48,13	41,18	39,28	37,81	40,15
Säätiö	6	41,92	37,07	37,97	34,45	37,52
Muu	3	43,86	40,74	38,15	31,91	36,82
Yhteensä	100	51,03	42,38	38,18	36,16	40,92

Asunnon omistajalla ei ole kovin suurta merkitystä vuokratasoon. Sopimus oli voimassa toistaiseksi 81 prosentilla ja määräaikaisena 19 prosentilla. Määräaika oli keskimäärin vuosi ja neljä kuukautta. Vuokran tarkistamisen perustetta ei oltu mainittu 70 prosentissa tapauksista. Indeksiehtoa sovellettiin 15 %, markka- tai prosentti-tarkistusta 6 % ja muuta tapaa 9 % prosentissa sopimuksista.

Suurin vuokranantajataho olivat yksityiset ihmiset tai kuolinpesät, 61 prosenttia. Taloyhtiö oli vuokraisäntänä 12 %, yritys 18 % ja säätiöt ja muut 9 prosentilla.

Vuokra-asunnoista 77 prosenttia sijaitsi kerros-, 11 % rivi- ja 12 % pientaloissa tai muissa rakennuksissa. Yksioita asunnoista oli 32 %, kaksioita 26 % ja kolmioita tai sitä suurempia asuntoja 42 prosenttia. Tiedusteluun vastanneista asui 60- ja 70-luvuilla rakennetuissa taloissa 44 prosenttia. 1980 jälkeen rakennetuissa taloissa asui 26 % ja ennen 1960 rakennetuissa 30 prosenttia.

Vuokra-asuntojen tarjonnassa tapahtuneeseen mahdolliseen muutokseen 1.2.1992 jälkeen ei tiedustelu anna vastausta.

Lähde: Vuokratiedustelu 1992
Lisätietoja: Lasse Lakanen (90) 1734 3397

Markan kelluminen on lähentänyt Suomen hintatasoa Keski-Eurooppaan

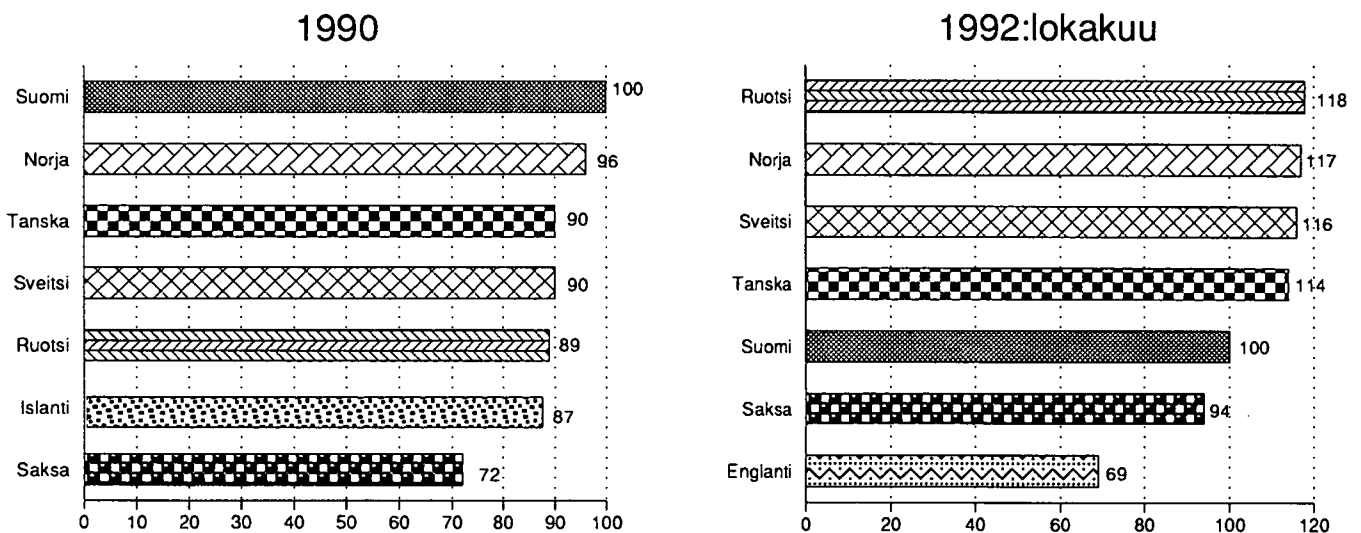
Suomi ei enää ole markan devalvoitumisen ansiosta Euroopan kalleimpien maiden joukossa. Kaikki muut pohjoismaat sekä Sveitsi ovat nyt kalliimpia. Ruotsin yksityisen kulutuksen hintataso on 18 prosenttia Suomea korkeampi.

Vuonna 1990 Suomi oli OECD-maiden kallein maa. Vuodesta 1990 lähtien markka on devalvoitunut yli 30 prosenttia, toisaalta inflaatiokehitys on ollut maltillista. Tämä on aiheuttanut sen, että Suomi on halventunut ulkomaalaisille. Suomalainen huomaa eron matkustaessaan ulkomaille, kaikki ei enää ole niin halpaa maailmalla kuin ennen.

Myös ruuan hintataso on lähentynyt Eurooppaa. Ero Saksaan on enää 17 prosenttia. Euroopan kalleinta ruokaa syödään Ruotsissa, Sveitsissä ja Norjassa.

Hintatasoindeksit perustuvat vuoden 1990 osto-voimapariteetteihin, joita on päivitetty tuoreimmilla valuuttakurssi- sekä inflaatiotiedoilla. Ruuan hintataso suhteessa muuhun Eurooppaan on todennäköisesti hieman alhaisempi, sillä ruuan hinta on kääntynyt hienoiseen laskuun. Erityisesti leipiä hinnat ovat laskeneet. Päivityksiä ei ole pystytty tekemään tietojen puuttuessa muiden maiden inflaatiosta niin tarkalla tasolla.

Yksityisen kulutuksen hintataso vuonna 1990 ja lokakuussa 1992

Hintatasoindeksijä lokakuussa 1992

	Suomi	Ruotsi	Tanska	Norja	Saksa	Englanti	Sveitsi
Yksityinen kulutus	100	118	114	117	94	69	116
Ruoka	100	129	104	121	83	60	122
Leipä- ja viljatuotteet	100	124	91	104	69	45	101

Lisätietoja: Arja Kinnunen (90) 1734 3479

Indeksitaulukko

	<i>III/92</i>	<i>vuosimuutos%</i>
ANSIOTASOINDEKSI 1985=100*	160,6	1,3
Tuntipalkkaiset	160,4	1,7
Kuukausipalkkaiset	160,6	1,1
Teollisuus	159,4	1,9
Työntekijät	161,6	2,3
Toimihenkilöt	155,5	1,2
Talonrakennustyöntekijät	153,8	-1,3
Tukku- ja vähittäiskauppa	165,5	0,8
Kuljetus	165,0	1,6
Rahoitus	168,9	1,8
Kunta	158,9	1,5
Tuntipalkkaiset	161,2	4,7
Kuukausipalkkaiset	158,7	1,2
Valtio	161,4	1,2
Kuukausipalkkaiset	161,4	1,1
Yksityinen sektori	160,8	1,2
Tuntipalkkaiset	160,3	1,5
Kuukausipalkkaiset	161,2	1,9
REAALIANSIOINDEKSI 1975=100	128,7	-1,2
	<i>II/92</i>	<i>vuosimuutos%</i>
ASUNTOJEN HINTAINDEKSI 1983=100	157,2	-16,7
Pääkaupunkiseutu	135,9	-23,4
Muu Suomi	169,5	-13,3
JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI 1985=100*		
Valtiontalous	140,3	2,1
Kunnallistalous	146,3	2,0
	<i>SYYSKUU 1992</i>	<i>vuosimuutos%</i>
KULUTTAJAHINTAINDEKSI 1985=100	136,4	2,6
Ravinto	118,5	-0,4
Asuminen, lämpö ja valo	132,3	-1,3
Liikenne	133,5	3,4
ELINKUSTANNUSINDEKSI 1951:10=100	1337	2,6
RAKENNUSKUSTANNUSINDEKSI 1990=100	100,1	-2,4
Työpanokset	103,8	-6,2
Tarvikepanokset	96,0	-1,5
TUKKUHINTAINDEKSI 1985=100	113,7	2,5
Kotimaiset tavarat	115,4	0,9
Tuontitavarat	109,7	6,7
VIENTIHINTAINDEKSI 1985=100	113,5	6,7
TUONTIHINTAINDEKSI 1985=100	101,3	7,5
TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI 1985=100	113,2	3,2
KOTIMARKKINOIDEN PERUSHINTAINDEKSI 1985=100	112,2	1,3
KUORMA-AUTOLIIKENTEEEN KUSTANNUSINDEKSI 1990=100	107,5	3,4
LINJA-AUTOLIIKENTEEEN KUSTANNUSINDEKSI 1990=100	108,8	3,7

* Ennakko

Hinta- ja palkkatiedote

1992:5

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

**Wages and salaries
1992:35**

Tiedustelut - Förfrågningar

Palkkatilastot:

Anna-Leena Wickstrand

Hintatilastot: Arja Kinnunen

(90) 17341

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

20 mk

**ISSN 0784-8374
= Palkat
ISSN 0789-2462**